

MILAN VINCETIČ

MILAN VINCETIČ

Vstajenje sestre Milivoje

Če bi mu zatajilo koleno, kar se mu je zadnje čase kar dogajalo, bi končal v prvem drevesu. Gume so zacvilile, v motorju je zahroplo, zadnji del bibliobusa pa je kar odneslo. Še sreča, si je pomrmral, preden je odprl vrata, da so knjige ostale na svojih mestih; noben hudič jih ne bi več zložil niti po abecednem redu.

– Saj vendar veste, da ... je ciknil in se mrko naslonil na volanski obroč.

– Vem, je prišlo skozi stisnjene ustnice, toda ...

– Stojimo vendar samo pri šoli, sestra, vi pa kar skočite predme na tem nevarnem ovinku, je nasršil obrvi.

– Razumite vendar, gospod, se je uprla vanj, komaj sem vas ujela ...

Premeril jo je: okoli trideset jih ima ta sveta sestrica. Obraz še gladek, čeprav skrbno zakrit. Nobene sledi ličila niti kreme. Lica za odtenek kmečko pordela. Krepke obrvi in drobno materino znamenje na podbradku.

– Naj vam bo, sestra ... A pohitite, moj urnik, pravzaprav vozni red, je zelo natrpan. Vsaka minuta je zelo dragocena ...

– Ne skrbite, gospod, vem, da ne bi smela ...

Ne da bi dvignila sovoznikov sedež, se je zrinila med knjižne police. Opazoval jo je v retrovizorju: vsako knjigo je z neko posebno spoštljivostjo obračala med rokami, zdelo se je, da jih bolj tipa, kot gleda, da jih bolj preceni po teži kot po naslovih, zaradi katerih bi mati priorica ali samo odkimala ali zagnala takšen vik in krik, da bi se zamajali samostanski zidovi.

– Saj razumete, gospod ... mu je odgovarjala z očmi, ki so črkovale njegovo ime na kovinski ploščici, ko je položila predenj zajeten kup knjig.

– Naj ostane med nama, sestra, jo je prehitel, drugič pa ...

Za hipec sta se pogleda srečala. Najbrž le sanjam, je pomislil, ta ženska, ta redovnica je najbrž privid, najbrž taka prikazen, o kateri je bral v eni izmed knjig – avtorje je tako rad pozabljal –, ki se je v obliki neresnične ženske pojavljala v nekem predoru. To nuno pa je najbrž poslal sam Bog, kar pihnil jo je z dlani predenj, to nuno, ki ne diši po ničemer in plaho pogleduje za nekakšnim opravičilom ali kesanjem, ki ji ga ne more naložiti.

– Vsak teden ob istem času, sestra ...

– In na tem mestu, gospod Aldy, obljubljam pri svetem Bogu, niti minutke vam več ne bom ukradla ...

Z nekakšno ihto je basala knjige v veliko črno torbo.

– Za en teden jih je več kot preveč, sestra ...

– Milivoja, se je nagnila k njegovemu ušesu, zapišite me v računalnik kar pod Milivoja ...

– Milivoja? je začudeno zlogoval.

– Napišite tako, imen si namreč nismo sami izmislili. Torej, dragi gospod, naj vam Bog povrne moči, je še dodala in mu podala roko.

Čez nekaj trenutkov je od nje ostala le opletajoča črna torba, s katero je odgrinjala veje, ki so, vsaj tako se mu je zdelo, kakor lovke lovile po njej še dolgo, dolgo potem, ko si je v mislih ponovil njeno nenavadno ime, ki si ga je najbrž nadela v samostanu, ki se je kot mrka školjka zapiral v dolini.

Vso noč ga je tiščalo na stran. Proti jutru je za hipec zadremal, potem pa ga je kar vrglo pokonci.

– Moj bog, Aldy, k zdravniku moraš. Vso noč si bledel.

Skozi zavese je pronicalo sonce. Komaj za rumenjaka ga je, pa se mi vrtil od svetlobe, je zamrmral v sebi in poplaknil aspirin.

Žena je medtem brkljala v kuhinji. Razločno je slišal sičanje čajnika, ki sta ga kupila v Kijevu, na potovanju, ki sta si ga privoščila pred dobrim poldrugim desetletjem. Skozi režo vrat se je črtkala njena podoba, tu in tam se je prikazal njen pisani predpasnik, ki ga je nadvse sovražil, še posebej, ko si ga je opasala čez pižamo. Drugače pa je ostala za svoja leta jedra ženska: dvoje spontanih splavov in mučen carski rez so sicer naredili svoje, le obrazu so nekako prizanesli. In seveda lasem, v katere se je najprej zaljubil. Knjižničar Aldy je bil namreč izrezan sanjač. Ne le zato, ker se je odločil za leposlovne knjige, medtem ko so njegovi sošolci drli na tehniko in medicino, to lebdenje nad tlemi, ki se mu je mnogokrat spreverglo v mučno odsotnost, mu je nadelo senco skrivnostnosti.

– Boš mogoče čajček, Aldyček, se je zaslišalo iz kuhinje.

Najbolj je sovražil njene pomanjševalnice, s katerimi je razvadila tudi njuno hčer.

– Bi pa putkino juhico, Cirilika, je posmehljivo odžgoel in se obrnil k steni.

Želodec je dobesedno čutil v nosnicah. Pa ne tisti ogabni duh po zgagi, ne, nekje v podzavesti se je primešal vonj po nečem, ki mu ni in ni našel izvora.

– Le kako boš vozil, Aldy, saj se vendar ves kuhaš ... Raje bi ...

– Ostal v knjižnici, med tistimi plesnivimi policami, boš spet začela. Ali ti sploh veš, draga moja, da se s knjigami prenašajo vsemogoče bolezni. Da bi jih morali prijemat z rokavicami, ne pa božati, kot da so svete. Ti sploh veš, kje vse se valjajo, da se listajo na straniščih in v kurilnicah, da se packajo z marmelado in ...

Kratko malo mu je položila dlan na usta in z očmi pokazala na kadeči se čaj, v katerega je stisnila polovico limone.

Skozi reže vek je bil videti docela prepran: kot da se je čez noč postaral za tisoč življenj. Neka čudna trepetavost se mu je naselila v oči, neka motnost, ki ga lahko vsak hip obnori.

– Da ni spet?

– Ni, Cirila, ni. Nobene ni, če že hočeš vedeti. Kar je bilo, je bilo, star sem že za te reči. Iznorel sem se, saj sama veš. Betka je nekoč bila, oba sva vedela zanjo, zdaj pa me ne bi spodneslo tisoč takih Betkic ... Zdaj imam svoj ...

– Knjigobus, Aldy, knjigobus, mu je vrnila in se naslonila nanj.

– Pa knjigobus, če ti je tako lepše, je zašepetal in posrkal z ustnicami slap las, pa biblioknjigobus, da bo obema lepše, je zapredel in jo prižel k sebi, da je tiho zajejala.

Že prvi hip se mu je zdelo, da ji izza podrute nalašč uhajajo lasje. Pravzaprav ji je nagajal le drobcen repek, ki si ga je nervozno odpihavala.

– Pomislite, je začela, še preden je odprl vrata, ves čas sem premišljevala o vas. Pravzaprav bolj o vašem imenu, ki ga ne najdeš na nobenem koledarju ...

Ošinil jo je: najbrž si je to vprašanje nabirala spotoma.

– Aldy je precej redko ime, je zlagoma začel, medtem ko je brskala med policami, moji starši pa so mi ga nadeli po neki televizijski nadaljevanke.

– Pa je bil morda tudi šofer? se je zvedavo obrnila.

– Ne, ne, draga sestra, bil je, zelo nenavadno, samo ne smejte se, pritrkovalec strešnikov.

– Pitrkovalec strešnikov? Kakšen neki poklic je to?

– Zelo smešen, sestra. Film se je namreč odvijal v opekarni in naloga tega Aldyja je bila, da je z gumijastim kladivom udaril po vsakem strešniku na tekočem traku.

– In ta vestni Aldy je bil vašim staršem vzgled? je zavila z očmi.

– In veste, kaj je postal na koncu filma?

Na prsi je stiskala zajeten kup knjig. Sami ljubezenski romani. Ne sicer pogrošni, taki, za lahko noč.

– V njih ne boste našli kakega Aldyja, kajne? se je zazrl vanjo.

– Še zmeraj mi niste odgovorili, kaj je postal na koncu nadaljevanke, je vztrajala.

– Ne boste verjeli: uglaševalec klavirjev.

– Ki na koncu sreča gospodično modre krvi, ki samo zaradi njega vzljubi Bacha in Šostakoviča, je kot najstnica povihala nos.

– Tako najbrž stoji v teh romanih, sestra, ji ni ostal dolžan.

Zardela je in se prestopila. V pregibu njene obleke se je izrisal njen život. Jedra je še, ga je prešinilo, njeno telo brez dvoma ni deviško, bi mu skoraj ušlo na glas, v nočeh, ko skrivaj prebira te zgodbe, jo najbrž premami pregreha, ki pa jo njen Ženin, njen Križani in Hvaljeni brez dvoma sproti odpušča.

– Kaj pa če ste si vso zgodbo kratko malo izmislili, Aldy? je pretrgala tišino.

– Čez en teden ob tem času, kajne? je dvignil pogled, medtem ko je godrnjaje pobirala knjige, ki jih je nerodno pometla s komolcem.

Cirila je imela preklemani nos: že med vrati je začutila, da ga je dal preveč na zob. Ob prižganem televizorju je dremucal v naslonjaču. Noge je stegnil na mizico in veselo pohrkaval.

– Samo še tega je bilo treba, da si z gorčico posvinjal preprogo, Aldy. In da si razmetal koščke klobase pod kavč, prasec!

Zdelo se mu je, da ga je preklala strela: v ušesih mu je bobnelo, v tilniku suho počilo.

– Moj bog, kje sem, je zabolščal, še preden ga je vrglo pokonci.

– I, kje, v hlevu, je dvignila glas in prestopila plastenko. Misliš, da mi boš kazal luno v vodi, ha? Misliš, da ne vem, zakaj se nacejaš, ha? Ptičica je ubrala drugo taktiko: nazrla se je, da bo ženička pomislila, moj možek je bil vendarle z vinskimi bratci, ne pa pri tisti vlačugi, za katero se več ne zmenijo niti vrabci!

Migotala mu je pred očmi. Kot da je iz lepenke. Kot da je od nekod butal le njen vreseči glas, ki lušči nepovezane besede v še bolj nejasne stavke.

– Hihi, ženkica, ni greh tisto, kar gre v usta, temveč tisto, kar gre iz njih ...

– Od kod pa naenkrat ta velika modrost, ha? ga je prestrelila.

Za hipec ga je zmanjkalo. Potem se je telo kar samo postavilo na komolce.

– Hihi, ženkica moja, je obračal oči, ne boš verjela, najraje bi ga zadavil še pred tabo ... Koga, koga, starega vendar, ki mi je naklepal to smešno ime! Ne boš verjela, v tistih mojih odročnih krajih, kamor cijazim svojo kripo, se vsakdo najprej zapiči vanj, da ne govorim o šolarjih, ki ...

Nagonsko je segel k prsim, misleč, da še ni snel službene kovinske priponke.

– Zato pa si izmišljuješ vedno nove zgodbe, Aldyček, je spustila glas.

Pogrelo ga je, a se je obvladal.

– Misliš tisto o pritrkovalcu strešnikov, kajneda? Misliš, da sem si jo posesal iz prsta? Naj me vrag, če ne bom izvrtal tega filma! Pa še starega bom privlekel, hk, da bo lahko lažje šel k spovedi ...

Pijanost je vidno hlapela. Gibi so postajali skladnejši, le v očeh se še ni ohladilo.

Še preden se je ovedel, je tiščal glavo v školjko.

– Hihi, je čmokotal, a se tebi sploh sanja, komu sem danes naložil tisto o filmskem Aldyju?

Potem se mu je znova obrnilo.

– Hihi, pingvinu, draga moja, pingvinčku, da te kap ... se je režal kot polni mesec, čeprav so ga vrata silovito butnila v čelo.

Tudi ledena voda mu ni pomagala.

– In veš, kako mu je bilo ime, ženička? Milivoja, je krohotaže zlogoval, M-i-l-i-v-o-j-a ...

Zadnje, česar se je spomnil, je bila tema. Tista, ki je po robih sluzasta. Tista, ki se mu je naselila pod lobanjo kot mrščavica, proti kateri je pijanski maček zgolj nedolžno kihanje.

Šele po tretjem postanku je prišla. Pa še zamudila je povrhu. A vseeno ni kazala, da bi bila zadihana. Najbrž me je od daleč opazovala, ga je prešinilo, ali pa je priorica kaj zavohala. Kako noč jo je prav gotovo zalotila.

– Nič ni bilo od tega, Aldy, kar vam zdajle roji po glavi, le prazniki so bili vmes. Ne ne, tu zunaj jih niste niti čutili, noter pa ... Saj vendar razumete ... In v času praznikov je tudi vse strožje ...

Le lica je imela za odtenek bolj bleda. Pa tudi v očeh ni bilo tistega nemira kot prvič. Le ustnice so se kdaj pa kdaj rahlo povesele, pa tudi roke, ki so segle v njeno večno črno torbo, niso bile povsem gotove.

– Pa tudi z vami se je nekaj dogajalo, v očeh vam piše ...

Zazrl se je tla. Ta nunica, ta pingvin, ta sestra Milivoja, pa če je to njeno krstno ali svetniško ime, je iz hudičevega testa. Tam noter, v tisti celici, ki premore le omaro, pograd in razpelo, so ji izprali možgane. Zato pa se teši z romani, ki jih pravkar zloga na polico.

– Ne boste verjeli, vse je ena sama velika laž, Aldy.

– V teh romanih že, sestra ...

– Ne, ne, na splošno mislim, Aldy, je dvignila glas, vse, kar vidiva in tipava okoli sebe, je skregano s pametjo.

V mrtvem kotu, v vitrini z mlečnim steklom, ju je čakala termovka s kavo.

– Prilegla se nama bo, sestra, pa tudi čas si lahko vzameva. Urnik vožnje sem pač prestavil na štirinajst dni.

Opazoval jo je, kako je dvignila skodelico. Prsti so se rahlo oklenili porcelana, in ko je prvič srknila, se ji je po obrazu razlezel občutek ugodja. Med njiju se je naselil molk, ki sta ga sproti pivnala, da bi se dotikala, skozi priprte veke je motrila njegovo brado in široke nosnice, v katere se je dobesedno vijugal dimček.

– Ti romani so resda pisani po enem kopitu, Aldy, pa vendar mi delajo dobro družbo. Po meditacijah in molitvah delujejo kot balzam, zdi se mi, oprostite, da se mi je razvezalo, da se enostavno prestavim vanje, da se podam na potovanja, ki ...

Rahlo je sklonila glavo in odpihnila nadležni repek las.

– Vas moti? je zlagoma začel in ji ga s kazalcem rahlo dvignil.

Čeprav se je je blazinica prsta komaj dotaknila, je vidno trznila.

– Tako hitro berete, sestra Milivoja, da bom moral do naslednjč zamenjati vse te knjige, se je skušal nasmehnuti.

– Oprostite, je skoraj neslišno zajecala in nagloma vstala. Še enkrat oprostite, Aldy, nisem hotela ...

Ni je razumel, čemu se čuti krivo: njegov nenadni gib ji najbrž ni mogel vzbuditi pregrehe. Bil je le gentlemanska gesta, ki se ničkolikokrat pojavlja v teh njenih romanih. Ali pa morda prav zato.

– Kakor koli, sestra, čez teden ob istem času, kajne?

Prikimala je kot privid. Pod to tvojo pingvinasto obleko te ni več kot tistega tvojega laska, sestra Milivoja, si je pomrmral v brado in po nerodnosti vključil brisalce.

Videorekorder tokrat ni nagajal, čeprav bi že zdavnaj moral končati na odpadu. Ne, Cirili se je kar razlezel obraz, ker je celo ubogal daljinca.

– Temu ti praviš komedija, Aldy, temu ciganskemu trdobočnemu, ki ves čas trklja po opekah ... Le kje, zaboga, so ga našli? se ni mogla obvladati.

– Pokliči svojo taščo, pa ti bo razložila ... je ciknil.

Ošinila ga je: bil je mrk in nezadovoljen, zdelo se je, da niti s kotičkom ne motri v pritrkovalca strešnikov, ki se ob vsakem udarcu smešno spači.

– Ugasni to svinjarijo, Cirila, je zasikal.

Nalašč ga je preslišala in dolila kavo.

– Pomisli, Aldy, ko te ni bilo doma, sem si ga zavrtela do konca ... A veš, kaj vse se naplete okoli tega pritrkovalca, preden ...

– Na pamet poznam to čenčarijo. Vsak večer sem se je naposlušal: Aldyček, ti moj Aldyček, tudi iz tebe bo nekoč nekaj velikega kot iz onega v nadaljevanji ...

– Pa je moj Aldyček postal le busdriver, ki mora z vzratno zvoziti ostre klance, da se mu zlate knjigice ne razsujejo po tleh, je nagajivo zavijala in ga na rahlo frcnila v uhelj.

Najraje bi jo po nosu. Da mu ne bi pila krvi. Tudi iz nje ni postalo nič pametnega: sanje o zdravniški karieri so se ji podrle že med prvim letnikom medicine. Po eni strani pa je imela še srečo: v mestni ambulanti ni nikoli gneče, vsak dan ima obilo časa za klepet ali skok čez cesto na majhen mentolček.

– Glej, glej, Aldyček, je uperila kazalec v zaslon, oni kreten se ni že tričetrt ure premaknil z mesta ... na koncu bodo še njega zmleli v rdečkast opечат prah ...

Kar zvijala se je od gromkega smeha.

– Cirila, nehaj! je zasikal in zalučal kozarec v videorekorder. Za trenutek se je slika umirila, hipec zatem pa je zaprasketalo v ohišju.

– Sem mar jaz kriva, Aldy! je zavpila. Sem jaz privlekla ta neumni film, ali ti? je začela divje vreščati.

Z nenadno brco je pometla pijačo z mizice, pa tudi fotelj je besno odrinila. Kdo ve kdaj je pograbila metlo in začela besno udrihati po vsem, kar je dosegla.

– Cirila, je vpil Aldy, za božjo voljo, nehaj!

– Nehaj, nehaj! se je zakadila vanj. Naj neham, ha? Ti pa ne nehaš s tisto svojo vlačugo! A misliš, da sem slepa in gluha. Lepo mi povej, je renčala, kdo ti je dal to sranje o Aldyju, ha?

Pograbil jo je od zadaj in jo besno sunil v naslonjač.

– Kdo, kdo, Cirila! V naši videoteki sem jo izbrskal! Tisoč let si je že ni nihče sposodil! Želel sem le, da se malce pozabavava ...

– Pozabavava, pozabavava, je hlipala, ti se že lep čas zabavaš ...

– Pa tisto s pingvinom je bila tudi le šala, Cirila, je nabiral in jo poslinil za ušesom.

V hipu se je omehčala. In posmrkala solze.

– Glej, glej, Aldy, video spet dela! Poglej, tega japončka ne uniči niti sam hudič, je prasnila v smeh, kot da se ni nič zgodilo, in zavrtela film za dobrih deset minut naprej.

– Še zmeraj pritrkuje, Aldy, je kazala proti ekranu, še zmeraj ima tisti svoj bebasti izraz ...

– Tako kot včasih midva, je šepnil in jo privil k sebi.

– Pazi, pazi, je zabrblijala, da mi ne zlomiš reber, nisem vendar pingvinka ...

– Ali pa, jo je cmoknil na veke in se zagledal skozi zaveso.

Noč, ki se je že pošteno zaredila, bo še krajša, je pomislil in nagonsko pritisnil na daljinec.

Nekaj najbolj groznega na nunah so bili čevlji. Tudi sestrični so shojeni in napol moški. Taki, ki delajo žensko nogo kot poleno. Taki, ki spremenijo ženske gležnje v čok. Poleg vsega pa, moj bog, še te staromodne in za ta čas predebele nogavice.

– Nič ne pomaga, Aldy, je sopejala, stara bi me skoraj ujela. Pretaknili so mojo celico, vam pravim, vsak prašek so obrnili narobe, pa vendar so se lahko obrisali pod nosom ...

Ton njenega glasu je postajal vse bolj moški. Pa tudi besed ni več izbirala. Le tu in tam je uprla oči skozi okno, kot da prosi svojega nebeškega Ženina, da jim, tistim svojim tam doli, razsvetli pamet.

– A veste, kam sem skrila te moje in vaše romančke? so ji zasijale oči. V glavno razpelo v molilnici. Menihi, ki so bili prej v našem kloštru, so bili bolj prekanjeni kot me. V hrbtno stran razpela so izdolbli predal. Si lahko predstavljate, Aldy?

Imel jo je še kako živo pred očmi: kako v nočni tišini kot duh vijuga med stebri, kako vleče na ušesa, ali stara priorica še smrči, kako se povzpne na stol in seže po knjigo ter jo spusti v skriti žep na spodnjem krilu.

– Sama sem si ga sešila, Aldy, poglejte ...

Kot da bi se poznala že sto let, je brez sramu spodrecala zgornje krilo. Čutil je, kako mu je kri udarila v glavo, kako ne more in ne more umakniti pogleda od skrivnega žepa na spodnjem krilu, izpod katerega se je zabelila njena koža.

– Je že v redu, sestra, je glasno pogoltnil, verjamem vam ...

Roka se mu je kar sama stegnila in povlekla zgornje krilo čez kolena. Tokrat ni niti trznila, le zgornja ustnica je rahlo podrhtela.

– Se pač moramo znajti, Aldy, je dahnila.

– Moramo, moramo, Milivoja, je prikimaval.

Tokrat je prvič ni naslovil s sestro.

Zunaj se je povešal dan. Za dve rezini ga je, za dve rezini limone, ki si jo je stisnila v kavo. Vitamini, vitamini, ji je bral iz oči in postavil prednjo ducat romanov.

– Za vas sem jih izbral, Milivoja. Ti se najbolj sposojajo. In – je dvignil oči – mi lahko poveste, kje ste našli tisti odbiti film o Aldyju?

– Tudi pri nas delujejo skriti kanali, Aldy, je mirno odvrnila.

Delovala je kot navadna ženska. Videl jo je skozi oblačila: rahlo povešena ramena in dojke, malce nabran trebuh in visoko prekrizane noge.

– Ste tudi vi dobili ime po filmski junakinji, Milivoja?

Nasmehnila se je. Izpod trepalnic ji je švignil plamenček šegavosti.

– Ne, ne, moja zgodba je povsem drugačna. Za naju najbrž nič kaj pomembna. Ali pa? je našobila ustnice in dolila kavo.

Najbrž ni niti slutila, da ji je Aldy z vodko, ki jo je pomešal v kavo, razvezal jezik. Pa tudi kretnje. Prsti so ji kar sami začeli pretikati po kupčku knjig, ki je počasi kopnel v njeno večno črno torbo.

– Ah, nič, ta pač mora iti v moj skrivni predal, se je nasmehnila in visoko dvignila krilo.

Tokrat je bila še predrznejša. Ali pa se mu je le zavrtelo od njenih beder, ki so se rahlo podrgnila.

– Skoraj bi pozabila, Aldy, da imam nekaj za vas! Hihi, pa še to iz skrivnega predala, ji je zaigralo v očeh.

Še preden se je ovedel, je postavila plastičnega pingvinčka na poličko.

– Saj je to vendar naš zaščitni znak, je ukrivila ustnice, pa še na vzmet je. Lepo si ga prilepite nad armaturko, pa vam bo delal družbo, da je kaj, je pristavila in frcnila figurico, da je nekajkrat potrkljala v šipo.

Ko je krcnilo stikalo, mu je vzelo sapo: rdečkasta svetloba jo je delala neresnično, za hipec se mu je zazdelo, da se je ustavil v kakem podeželskem nočnem baru. Ona, Cirila, pa nič: z daljincem je prižgala glasbeni stolp in se začela koketno pozibavati. Skozi barsko tančico, ki ji je med globokimi vzdihmi lezla z ramen, so pokukavale dojke, tu in tam se ji je zasvetlickal tudi obroček v popku.

– Samo za naju, je dihkala, samo zate, Aldyček, sem skočila v sex shop ... Ja, ja, je govorila bolj zase, pred mesecem so ga odprli, pa s kolegico, saj veš, tisto gagasto prodajalko, nisva mogli mimo ... Naj ti povem, je dvignila glas, kaj si je privoščila? Takega, je pokazala komolec, takega, ki tako smešno brni in špricne povrhu ...

Poleg vsega se je še izzivalno nališpala. In dolila viski, pri tem pa pazila, da mu je pogled ušel med dolinico prsi.

– Saj nisi hud name, Aldy? je koketno našobila ustnice, z drugo roko pa mu segla za srajco.

In se mu hkrati spretno izvila.

Zrak je bil nasičen z njenim poželenjem. Zdelo se je, da se bo zdaj zdaj prelevila v nekaj povsem tretjega, da bodo prosojne čipkaste hlačke kar počile, medtem ko je modrček nesrečno obvisel na lestencu. Potem se je zibajoč sesedla in visoko prekrižala noge. Z gibom roke mu je pokazala, da mora bližje, da ji mora z zobmi pregristi podvezice in sleči nogavice.

Storil je, kot je želela. Čutil je vzduh njenega mednožja in parfum na nogavicah, čutil, kako ji podrhteva koža in se dvigajo prsi, čutil, kako mu je grobo šla skozi lase, ki so se lepili od znoja. Zakričala je, kot da jo obvladuje demon, in pritisnila spolovilo na njegov obraz. Iz nekega drugega sveta je prihajala glasba, zdelo se je, da lovi le ritem njenih strastnih pregibov, ki jih ni več obvladovala.

Zamižal je in jo besno odrinil: še preden je bila padla na hrbet, pravzaprav čez prevrnjen stol, se je obrnil in si zatiščal oči.

– Baraba, je vpila in se pobirala, baraba ušiva, cika si, da veš. Drugega si bom našla, kar zdajle, kar taka bom šla in ga pripeljala sem, da boš gledal, kako se po moško naskoči ...

Vse, kar je dosegla, je letelo po zraku, da se je zvil v klobčič in jo začel glasno rotiti, naj neha.

– Ti, mehkužec, ti, baraba, si je od srda pulila lase, ti boš meni, ti, ki si ga mečeš na roke med tistimi preklemanimi knjigami! A misliš, je sikala, da ne vem, ha? Da se mi niti ne sanja, kaj se zadnje čase dogaja s tabo? Da te tista tvoja cuza in cuza ...

Potem je prasnila v krčevit jok: sesedla se je na preprogo, spustila glavo med noge in hlipala.

– Moj bog, Cirila, a si pri pameti? ji je skušal z dlanmi objeti lica.

– Jaz, jaz, pa sem le hotela, da bi nama bilo vsaj enkrat lepo in drugače, Aldy, je nabirala, kaj misliš, da ne vem, kakšna lajdra sem bila videti v tvojih očeh? Niti sanja se ti ne, kako dolgo sem rabila, da sem zbrala pogum, ti pa ...

Sedel je ob njo kot kup nesreče.

– Povej mi, kaj bi morala spremeniti, da bi bila spet srečna? In bolj skupaj. Naj se ostrižem? Naj si kupim drug parfum? Naj shujšam? Samo pisni že, Aldyček, mu je položila glavo v naročje, tvoja bom, samo tvoja, samo zini že kaj!

– Obleci se, Cirila, je dejal po dolgem premolku, nima smisla, prehladila se boš! Stala je pred oknom in se molče ogrnila v tančico, ki ni in ni našla svojega mesta. Za hipec je še postala, potem pa stekla v kopalnico.

– Odslej bom nuna, da veš, nunica z zaklenjeno, in to samo zate, pa če ti stokrat zgnije! je vpila iz kopalnice, ki jo je nalašč pustila odprto, da bi razločil njene momljajoče vzdihne pod prho.

Nebo se je v dobri uri zvedrilo. Skozi gozd je privel hladen, mestoma deževni piš, da je vključil kurjavo. In radio, ki ga sicer ni maral. Potem ko mu je v kolenu odrešilno počilo, si ga je natrl z glicerinsko kremo. Dobro mu je dela, zato je noge po kavbojsko zložil čez naslonjalo sovoznikovega sedeža.

Tudi tokrat je zamujala. Najbrž se igra z mano kot Cirila, je premleval. A ta nunica, ki še ni za odpad, najbrž nima tega poguma, da bi odplesala striptiz. Ali pa. Prejšnjokrat, ko je dvignila krilo, ni niti trznila. Kot da bi ji prijal moj pogled. Cirila pa najbrž nekaj slutiti. Koza stara, le kako more pomisliti, da me bo znova ujela s svojo nenasitnico. Ni kaj, baba zna vrteti z njo, pa tudi mikavna je bila v tisti barski tančici, pa vendar ji je nekaj manjkalo. Tisti vzduh je bil preveč kurbirski, preveč nasilen, da bi mi stopil. Zato pa se je sama. In to pri odprtih vratih.

– Halo, ali spite? mu je zadihalo za ovratnik.

Zdrznil se je in si pomel oči.

– Hihi, se je nasmejala, spredaj kurite, zadnja vrata pa imate odprta.

Delovala je za las preveč sproščeno. Kot da bi bila malce podžgana. Morda pa ima v svojem skritem žepku kakšno stekleničko likerčka.

– In kaj pravi tale? je frcnila v pingvinčka. Vam kdaj pravi: Aldy, na smerokaz si pozabil, ne zavijaj preširoko, sklopko je treba dvakrat, če greš vzvratno, v zaganjalniku prebija ...

– Od kod vam vse to, sestra? je dvignil oči, medtem ko je še zmeraj frckala v pingvinčka.

– Heh, je zamahnila z roko in sedla v sovoznikov sedež, to so stare šoferske finte.

– Šoferske finte? je ciknil. Saj ste vendar ženska! Poleg tega pa ...

– Hehe, je prasnila v smeh. Ne boste verjeli, ravno v tem romanu nastopa tovornjakar, ki bolj vozi z jezikom kot z rokami ...

– Heh, se je namuznil, pisateljem bi morali pristriči domišljijo, kaj pravite?

Ona pa nič. Kot da bi preslišala. Ošinil je njene roke: mehki členki, za kanček predebeli, in večno nemirni prsti.

– Ah, ja, ta naša priorica! je čez čas vzdihnila in predela kupček knjig. Sam peklenšček je v njej!

Zastala je. Videla se je, da je šla predaleč.

– Vas je dobila?

Nagubala je čelo.

– Skoraj, Aldy. In če bi me, bi bila še danes na martrnici.

– Na martrnici?

– Ne boste verjeli, se ni mogla obvladati, ko si je natočila kavo, tam doli v kloštru kaznujejo vsako najmanjšo figo. In vse ji, stari, nesejo na nos. In potem staknejo glave in nas zaprejo v tisto luknjo, v kateri naj bi nam Vsevišnji odvezal grehe. Pomislite, kakšno martrnico imajo: videti je kot miza za porodnice. Zvežejo te, seveda golo, kurijo pa tudi ne, in te do mrtvega žgečkajo. S pavjimi peresi, Aldy, najprej po podplatih, potem vedno višje, dokler ...

– Preveč berete, sestra ...

Zamaknila se je. Na obrazu se ji je izpisal čuden smehljaj, pa tudi pogled se je sam povetil.

– Pomislite, Aldy, ena bi skoraj umrla, tako smo jo! Naprtili so ji ...

– Ljubezen? je trepnil.

– Najbrž, Aldy. A je bila trapica: njegova slika ji je po nerodnosti padla iz molitvenika.

Zapotovala je po njegovem obrazu: kot da bi bil otopeval. Zdelo se je, da mu utripa le žila na vratu, ki se bo vsak hip kar sama odprla.

– Tudi z našo ljubeznijo, mislim na nas, ki smo zunaj, je en sam križ. Prejšnjikrat, ko sva gledala tisti vaš film ... je zlagoma začel.

Prijela ga je za roko, jo obrnila in s prsti popraskala po dlani.

– Je vaša žena ljubosumna, Aldy?

Počasi si je odpela ruto in snela naglavnik. Ter stresla lase. Rdeče, postržene na moško.

– Vročje postaja, Aldy, zato, je pretrgala tišino.

Čutila je njegov pogled na školjki uhljev.

– Morala sem se ostriči, Aldy, se je obrnila k njemu. Kaj pravite, mi pristaja ta kratka pričeska?

Zataknilo se mu je v grlu. Prvič ga je prešinilo, da je šel predaleč. Da bo morda ona, ki igra vrag si ga vedi kakšno vlogo ali pa jo je kdo kratko malo poslal, vsak hip šla še dlje. Da se namišljeni zid med njima vse bolj podira.

– Vse tiste ljubezni med platnicami, Aldy, so preveč papirnate, je povetila pogled in predela noge. Vsega tega se seveda nisem naučila od njih. A vi sploh veste, kaj nas je zaneslo za samostanske zidove? Razočaranja? Morda, si je sama odgovorila, morda, si je po tistem ponovila.

Oči so dobile čuden, pritajen sijaj. Z eno samo kretnjo si je razpela bluzo in se naslonila nanj.

– Saj naju nihče ne vidi, Aldy, je šepetala in iskala njegove ustnice. Niti moj nebeški Ženin naju sedajle ne gleda, Aldy, je objela njegov obraz v dlani.

Kar izgubil se je. In rahlo podrgetaval. V grlu ga je grenko zapeklo.

– Ne bova šla dlje, Aldy, ne smeva, ga je odrinila, ko mu je roka zašla pod krilo. Ne, Aldy, se je proseče zazrla vanj, samo tega ne ... Tega nikomur ne dovolim, odkar ...

Zaprlo jo je. Zunaj pa se je medtem dan pošteno stanjšal. Pa tudi njegova roka je odnehala.

– A je šlo pri vaši zdajšnji ženi že prvič, Aldy?

Otrpnil je. Ona pa – le pingvička je jezno frnila.

– Najraje bi mu zavila vrat, Aldy, tako je grd ta parkelj!

Opasal si je srajco in odprl skriti predalnik tik pod radiem.

– Tudi jaz imam skrivališče, se ji je posmehtil in odprl pločevinko piva.

Napravila je krepak požirek.

– Ali se vam sploh sanja, kaj sem bila prej, preden sem se prelevila v pingvina?

Kot da je zrasla do stropa. Pokazala mu je, naj ji odstopi sedež.

Po moško je zajahala sedež in pritisnila na stopalko.

– Ko sediš tule in vrtiš le z enim prstom volan, imaš občutek, da si kapitan, kajne? A lahko poskusim? se je odprtih ustnic zazrla vanj.

Še preden je odkimal, je zahrumel motor. Dvignila mu je kazalec, kot to počno bojni piloti, in rahlo speljala.

– No, vidite, da vas nisem ubila ... Tudi priorico tu in tam odpeljem, imamo namreč prastaro katrcro, na izlet v mesto. Pred škofijo jo moram počakati v avtu, ker je staro strah, da bo kdo odpeljal to našo kripo. In – pomislite, koliko ljudi se obrne, ko me zagleda za krmilom. Jaz pa le, seveda skrivaj, jim pokažem tole ...

Z iztegnjenim sredincem se mu smeje namuzne.

– Res ste od hudiča, sestra Milivoja! mu je šlo na smeh.

– Eh, moj Aldy, je zlagoma odvrnila in odrinila dlan. Vi vsak dan tovorite nekaj sto kilogramov izmišljij, pa se ne podre svet, zakaj torej ne bi verjeli moji mali laži.

Zastrmel se je v večer. V krošnje se je naselil nemir, ptice so potihnile, pa tudi ohladilo se je dodobra.

– Čas je, Aldy, da vam povem po pravici, je zlagoma začela. Še pred nekaj leti sem bila kot vi, tovornjakarica. No ja, vi ste avtobusar, a vseeno.

Zamižala je in začela na slepo predevati knjige. Svetloba, ki jo je oblila, jo je za hipec odmaknila za celo večnost.

– Nenavadno, kajne? je ponovila in šla s kazalcem po njegovih ustnicah. Tudi ona je imela take, malce moške, Aldy. Tista barska, ki je vsak teden zahajala k nam. Moja mama je bila namreč šivilja, taka, ki je znala mnogo več, kot je narisano v katalogih. Še zdajle se spomnim, je odmaknila pogled, pet, šest let mi je bilo, čepela sem pod mizo, ko ji je mama jemala mero. Barska pa nič: niti zaves ni dala zagrnuti. Stala je sredi delavnice, taka, mesnata in čvrsta, mama pa je opletala okoli nje z merilnim trakom. Pa iz gorečega žameta mora biti korzet, gospa, ker bo vedno na goli koži, je ponavljala barska, ki me sploh ni opazila, iz takega, da se bodo moškimi osmodile trepalnice ...

Prijela ga je za koleno in močno stisnila.

– A je ni bilo več nazaj, Aldy. Še danes pomnim, kako je mamu dobesedno zaprlo, ko sem si, dekletce, ki je komajkrat dobila tisto žensko stvar, skušala navleči nase tisti njen goreči korzet.

Aldyju je ušel nasmeh: najbrž se Bog poigrava z mano, da mi jo je namestil, ali pa sta s Cirilo družno skovali zgodnico. Za hipec je zagledal svojo Cirilo v barskem ogrinjalu, Cirilo, ki se je čez nekaj trenutkov pomladila v suhljato dekletce v rdečem korzetu.

– In veste, kaj je bilo zatem, je mirno nadaljevala. Z rokami na hrbtu ter s stisnjenimi ustnicami je počakala, da sem slekla tisti njen korzet, in ko sem stala pred njo taka, kakršno me je rodila, je le ciknila: prava barska si.

Poljubil jo je na čelo. Njena koža je dišala po brezovem šamponu.

Pustila je, da ji je z dlanjo podrsal pod krilo.

– Moj bog, Milivoja, pa vendar ni ...

– Tisti je, Aldy, tisti, goreči korzet barske, o kateri sem čez mnogo let brala, spoznala sem jo namreč na fotografiji, da jo je zaklal eden od tovornjakarjev ...

Pogladil jo je po laseh.

– Si zato šla med tovornjakarje, Milivoja?

– Zato. Najprej sem bila raznašalka poštnih paketov. S kombija sem prešla na poltovornjak. In z njim prekrizarila deželo. Tista slika njenega razmesarjenega trupla v časopisu me je dobesedno uročila, še dandanes se ponoči zbujam zaradi nje.

Globoko je zajela sapo, zamižala in glasno pogoltnila.

– Za vsako ceno sem ga hotela najti, prasca. Pa tudi sem ga. Pravzaprav sem na enem od počivališč naletela nanj. Na vsak način je hotel v mojo kabino. Kar z železno palico je vdrl in me pritisnil na sedež. Hehe, se je režal, saj si tudi ti barska, poglej, kakšen goreč korzet imaš. Ne vem, kako se je zgodilo. Branila sem se, ga grizla in vreščala, potem pa sem ga najbrž s čevlji sunila v trebuh. Kar odneslo ga je skozi vrata in še danes vidim, kako mu je za prst na debelo curljalo iz razbite lobanje.

– In potem, Milivoja?

Zagrebla se mu je v vrat in glasno zahlipala.

– Sem se zaklela, da se me več ne bo noben dotaknil, je spustila glas.

Naslonila mu je glavo na ramena. Poljubil jo je na čelo in jo privil k sebi.

– Tudi noter ga nikoli ne slečem, Aldy, je zašepetala in pritisnila stegno k njegovemu.

Zaplalo je v njem: nekaj mu je prišepetavalo, da je nuna najbrž zrela za psihiatrijo, spet drug glas pa se je oglašal, da se krog, v katerega sta se ujela, ne bo nikoli sklenil.

Tudi roke so ji vidno trepetale.

– Vse to se mi je dogajalo zaradi ljubezni, Aldy, ljubezni, ki je preprosto ni ... Ne zunaj ne tam znotraj, je pokazala doli, ne v tistem ušivem pritrkovalcu strešnikov. Pa niti v naju, Aldy, je ne bi smelo biti, je spustila glavo.

In zahlipala. Poljubil jo je na veke in močnejše privil k sebi. In ji šel z usti po laseh.

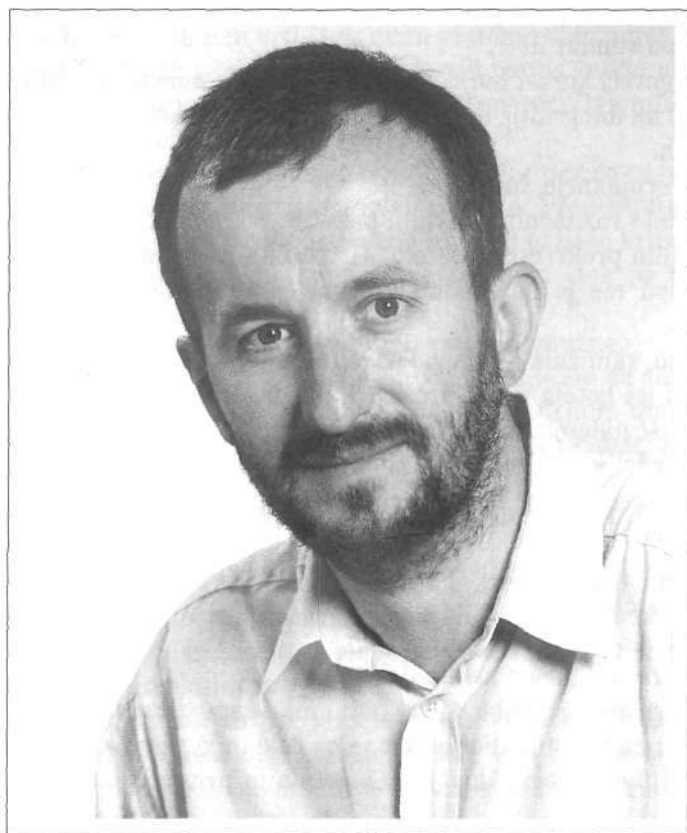
– Zdaj je prepozno, Aldy, ga je grobo odrinila.

In se mu spretno izvila.

– Pozabi, Aldy, je prej prebral kot slišal z njenih ustnic, ko se je obrnila in si na hitro predela torbo.

Skoznjo je prodirala večerna svetloba: še preden je zavila na potko, ji je okoli glave prisijala rdečkasta krona in jo kot peresce odlepila od tal.

– Vseeno jo bova naslednjič čakala, je krcnil pingvinčka in pognal motor, da so se knjige, ki si jih je bila zložila na polico, razletele po tleh.

Milan Petek, rojen leta 1960 na Ptuj, se je po študiju prava v Ljubljani preselil v Novo Gorico, kjer dela kot pravnik. Prozo je doslej objavljial v revijah Primorska srečanja, Dialogi, Življenje in tehnika, Kekec in Galeb (v Trstu) ter na Radiu Slovenija. Pred tremi leti je pri Založbi Obzorja izšla njegova zbirka pravljica *Iz pravljice-nega vrta*, pred dvema letoma pa pri založbi Branko v Novi Gorici zbirka humoresk in satir *Težave v raju*.